

SITNO

Pohádky patří k příběhům, které se šířily ústním podáním. Teprve později byly sbírány a vydávány knižně. Slovenské pohádky patří do okruhu střeoevropských pohádek, které spolu sdílejí mnohé osnovy příběhů. Pohádky vyjadřují především touhu po lepším životě a spravedlnosti. Mnohé pohádky zavádějí čtenáře do hlubokých lesů a na tajuplné hrady. Tak je tomu i ve slovenské pohádce Sitno.

Králevic Loktibrada se vydal do lesa na lov, zabloudil a tři dny bloudil po lesích samotný. Třetí den se dostal do přetemného údolí, kde okolo sebe nic neviděl. A tak se ubíral vzhůru proti hrkotavému potůčku, nevěda, kam jde a kam se dostane. Po dlouhém putování uviděl velký, jasně osvětlený hrad, ale ten byl ještě daleko. Sebral poslední síly a pospíchá k němu.

Před hradní bránou uviděl šedivého starce s bradou dlouhou až po pás. Hezky se mu poklonil a řekl:

„Můj drahý, upřímný stařečku, povězte mi, kam jsem se to dostal, čím je toto hrad? Doufám, že mě rádi přijmete a pohostíte?“

„Vítám tě, králevici Loktibrado, vítám tě k nám,“ povídá stařec. „Jsi tady na onom světě, kde se nikdy neozve lidský hlas.“

Vzal ho pod paždí a zavedl ho dovnitř do veliké prostranné komnaty. Tady pohostil hosta vybranými jídly a nápoji.

V té místnosti byly tři veliké stoly: jeden byl zlatý, druhý stříbrný a ten třetí železný. Krásný mládenec přenášel bez zastavení velkou knihu ze stolu na stůl a na každém stole z ní přečetl několik jmen.

Králevic se všemu velice divil, a nejvíce té knize a tomu mládenci. Nakonec se zeptal:

„Co to znamená? Co se to tu děje s tou knihou?“

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Zdeněk Sotolář.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

33 „Tohle místo, kam tě tvé nohy donesly,“ řekl stařec, „je Sitno. Odtud,
34 z podsvětí, vycházejí na svět duše, které se mají teprve narodit. V té knize jsou
35 zapsána jejich jména; čí jméno mládenec vysloví, toho duše ihned vyjde na svět
36 a tam žije. Čí jméno mu přijde vyslovit na zlatém stole, ten člověk bude šťastný a
37 všecko se mu bude dařit. Čí jméno vysloví na železném stole, ten člověk bude
38 mít smůlu ve všem, cokoliv podnikne. A koho přečteme na stříbrném stole, ten
39 bude mít v životě prostřední štěstí.“

40 „Když je to tak,“ praví králevic, „povězte mi, na kterém stole jsem se narodil
41 já?“

42 „Tebe jsme přečetli na železném stole,“ řekl stařec.

43 „Běda mi,“ povzdechl si králevic; „a což, nemohli byste mi ještě nějak
44 pomoci?“

45 „Šlo by to,“ řekl stařec, „ale jen tak, že až se vrátíš domů, vezmeš si za ženu
46 dceru vašeho vymetače pecí.“

47 Králevic nad tím kroutil hlavou, ale slíbil, že to udělá.

48 Potom podal stařec králevici zlaté klubko a řekl mu, aby je před sebe hodil, a
49 kudy se mu pokoulí, tudy aby za ním šel; tak že se z těch lesů dostane a přijde
50 domů.

51 Králevic tak učinil a šťastně se dostal do otcovského domu.

52 A tady ho čekaly nedobré zprávy. Zatímco bloudil světem, otec zemřel; a
53 protože považoval tohoto nejmladšího králevice za ztraceného, vypustil ho
54 z dědictví. Dva starší bratři byli už ženatí, měli za ženy dcery mocných králů a
55 bydleli v pyšných královských palácích – a nejmladšímu nedopřáli ani si
56 přičichnout. Co měl dělat? Vzal si on tu dceru vymetače pecí a usadil se s ní
57 v nedaleké chalupě, kterou navštěvoval jeho nebožtík otec a která tu teď stála
58 opuštěná.

59 Jednou se ta jeho žena dívá, jak se na záspí rvou dva psi.

60 „Podívej se, muži,“ povídá, „jak se ti psi rvou!“

61 Vtom psi buchli do zdi a omítka odpadla. Ze zdi se vyvalil kotlík plný zlata; ten
62 tam kdysi skryl jeho lakomý otec, a že náhle zemřel, nemohl starším synům říci o
63 tom pokladu.

64 A ten poklad králevici pomohl, že si od bratrů vydobyl dědictví po otci,
65 podrobil si je a stal se králem nad nimi.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Zdeněk Sotolář.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

*Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání
pedagogických pracovníků.*